

Monumentnummer*: 513088

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 augustus 2000
Kadaster deel/nr: 15203/42

<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>		
Helmond		Helmond		Noord-Brabant		
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Zuid Koninginnewal	49		5701 NS	Helmond		
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>	
Helmond		I	2606	A12		
Helmond		I	2606	A9		
Helmond		I	2606	A11		
Helmond		I	2606	A8		
Helmond		I	2606	A10		
Helmond		I	2606	A13		
Helmond		I	2606	A7		
Helmond		I	2606	A1		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

FRATERHUIS-SCHOOL, tussen 1873-1875 gebouwd naar ontwerp van architect H.J. van Tulder in neo-gotische stijl. De opdrachtgevers waren de Fraters van Tilburg. De aannemer was L. Noten. Vanaf 1880 werd het gebouw met de naam Mater Dei gebruikt als school en woonhuis door de Broeders van Maastricht. Van 1923 tot 1937 werd het gedeeltelijk verhuurd aan de Zusters van de Goddelijke Heiland. Vanaf 1939 was het de Mariahuishoudschool.

Het pand is nu in gebruik als onderdeel van het Ter Aa College. Het interieur is geheel gewijzigd.

Omschrijving

Het tweelaagse pand heeft een L-vormige plattegrond en telt aan de zijde van de Zuid Koninginnewal elf

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vensterassen. Het hoge zadeldak heeft leien in maasdekking. De gevel is opgetrokken uit bruine machinale baksteen en geleed door gele baksteen speklagen, lisenen en siermetselfriezen.

De baksteen plint is iets uitkragend gemetseld, beëindigd door een afgeschuinde rand. In de borstwering bevinden zich ter hoogte van de muurdammen verdiepte velden met siermetselwerk rondom. Hier boven bevindt zich een doorgaande dorpel- annex waterlijst. De hoge getoogde vensters hebben afgeschuinde neggen. De vensters met kleine roedenverdeling, in totaal achtentwintigruits, zijn in drie afzonderlijke, verschillend van elkaar te openen delen gevat. Boven de vensters van de begane grond is een uitkragende het bovenlicht volgende sierlijst gemetseld, onderbroken door een forse sluitsteen boven ieder venster. De balklagen worden aangegeven door ijzeren muurankers, die de vorm hebben van gebundelde pijlen. De puntgevels ter breedte van elk twee traveeën worden aangegeven door lisenen. In de linkerpuntgevel is naast een venster de toegangsdeur tot de school. In het segmentboogportiek met opengewerkt baksteenmetselwerk aan de bovenzijde is behalve de oorspronkelijke deur met siertraliewerk in het bovenpaneel een gevelsteen ingemetseld. De tekst hierop luidt; "Deze steen is gelegd door Deken M.

Rath bij de voltooiing van de Mariahuishoudsschool voor Helmond en omgeving op Maria Hemelvaartsdag 1939".

Naast de rechterpuntgevel met vensters bevindt zich een tweede deur. Deze governiste paneeldeur is vernieuwd maar bevindt zich in een identiek portiek met opengewerkt baksteenmetselwerk aan de bovenzijde. De vensters op de eerste verdieping hebben dezelfde vorm als die op de begane grond, maar zijn aan de bovenkant alleen afgezet met een forse natuursteen sluitsteen met diamantkop. Onder deze vensters een doorlopende dorpellijst met siermetselwerk. De lisenen en de gootlijst worden afgesloten door een uitmetseling met een keperboogfries en een tandlijst. In beide puntgevels bevindt zich een getoogd venster met sluitsteen en ernaast een kleiner en lager getoogd venster, de ramen in kleine roeden verdeeld. De doorgaande dorpel is sterk afgeschuind en aan de onderzijde voorzien van siermetselwerk in puntvormen. Boven het middelste raam is een verdiept gemetseld kruis aangebracht. De hoeken en de top van de puntgevel hebben een torenachtige bekroning met nissen. Hiertussen een klimmend sierfries; de top met bekroning door een smeedijzeren siervorm en windvaan. In het dakvlak bevinden zich drie hoge dakkapellen onder zadeldak met leien in maasdekking. De raampjes hebben kleine roeden en afgeronde bovenzijden. In de donkergroene houten puntgeveltjes is een bewerkt uitgesneden driepas. De vrijstaande rechterzijgevel en de achtergevel zijn intact en vrijwel hetzelfde, maar eenvoudiger, vormgegeven als de voorgevel.

Waardering

Het voormalige schoolgebouw is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarden als voorbeeld van de ontwikkeling van het katholiek onderwijs door de congregaties en als specimen van de typologische ontwikkeling van de kloosterschool. Het is van architectuurhistorisch belang door de zorgvuldige detaillering der baksteenvormen in lijsten en bekroningen en is tevens van belang als voorbeeld van het werk van de gerenommeerde katholieke bouwmeester Van Tulder. Het heeft ensemblewaarden door de ligging aan de oude stadsrand tegen de koorpartij der reeds eerder beschermde Lambertuskerk. Het gebouw is uitwendig gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw